

Dosarul nr.3ra-167/2020

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (E.Balan)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (O.Moraru, E.Bejenaru, A.Toderaș)

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul municipal Bălți, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenient accesoriu Primarul municipiului Bălți, Primăria municipiului Bălți, Întreprinderea Municipală „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi Bălți” privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care au fost respinse cererile de apel declarate de Consiliul municipal Bălți și Întreprinderea Municipală ”Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi Bălți”,

c o n s t a ț ă

La 14 martie 2019 Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipiului Bălți, intervenient accesoriu Primarul municipiului Bălți, Primăria municipiului Bălți, Întreprinderea Municipală „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi Bălți” privind anularea deciziei nr. 16/57 din 28.12.2018 ”Cu privire la aprobarea contractelor ÎM ”Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi Bălți”.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, efectuând controlul de legalitate a deciziei Consiliul mun. Bălți, nr.16/57 din 28.12.2018, a constatat că, aceasta contravine legii, or, a fost emisă cu încălcarea procedurii stabilite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, Lega privind achizițiile publice, Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală. Reclamantul susține că, a expediat în adresa Consiliului mun. Bălți o notificare prin care a solicitat modificarea deciziei menționate, iar din motiv că nu a primit răspuns la cererea prealabilă a contestat actul administrativ pe cale judecătorească.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei nr. 16/57 din 27.12.2018 ”Cu privire la aprobarea contractelor ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi Bălți”.

Prin hotărârea din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Bălți, intervenient accesoriu Primarul mun. Bălți, Primăria mun. Bălți, ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi Bălți” privind anularea deciziei nr. 16/57 din 28.12.2018. S-a anulat decizia

Consiliului mun. Bălți nr. 16/57 din 28.12.2018 cu privire la aprobarea contractelor ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi Bălți”. (f.d.71)

Prin încheierea din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a corectat eroarea din hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 17 aprilie 2019, și anume, s-a substituit data emiterii deciziei contestate din partea introductivă și partea dispozitivă a hotărârii, din 28.12.2018 în 27.12.2018. (f.d.73)

Prin decizia din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți au fost respinse cererile de apel declarate de Consiliul municipal Bălți și ÎM ”Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi Bălți” împotriva hotărârii din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi” are ca obiect de activitate - Utilarea clădirilor; Transporturi rutiere de mărfuri; Silvicultura; Servicii de păstrare a mijloacelor de transport personale; Publicitate; Lucrări de terasament; Lucrări de tencuire; Lucrări de lăcătușerie și apeduct; Fabricarea diferitelor articole din lemn; Exploatare forestiere; Eliminarea deșeurilor și a apelor uzate; asanare, salubritate și activități similare; Cultura legumelor, pomicultura și creșterea producției de pepinieră; Cultura florilor și seminceră; Construcții ingineresti civile; Construcții complete și parțiale de clădiri și construcții ingineresti; construcții civile; Comerțul cu ridicata pe bază de tarife sau contracte; Comerțul cu ridicata al materialelor lemnoase, al materialelor de construcție și echipamentului sanitar; Comerțul cu amănuntul cu flori, plante, semințe și îngrășăminte; Alte lucrări de utilare a construcțiilor; Alte lucrări de finisare a construcțiilor; Alte activități recreative, neincluse în alte categorii; Alte activități anexe transporturilor terestre; Activități de întreținere corporală; Activități ale parcurilor de distracții și odihnă. Iar, obiectul contractului de delegare a serviciilor aprobat prin decizia Consiliului mun. Bălți nr. 16/57 din 27.12.2018 (anexa nr. 1) presupune servicii care de acum au fost delegate ÎM ”Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi” prin actul de constituire, fiind în acest sens transmis patrimoniu în gestiunea întreprinderii municipale, la momentul constituirii.

Instanța de apel a reținut că fondator al ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi” este Consiliul municipal Bălți.

Conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind modalitățile de autorizare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat acordat beneficiarilor din toate sectoarele economiei naționale, cu excepția sectorului agricol, în vederea menținerii unui mediu concurențial normal.

În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1), (2) lit. a) din legea menționată, ajutorul de stat se exprimă prin transmiterea de bunuri publice, inclusiv sub formă de mijloace financiare, către un beneficiar sau prin renunțarea furnizorului la anumite venituri viitoare, certe sau posibile pe care le-ar obține de la un beneficiar. (2) Ajutorul de stat poate fi acordat în orice formă, inclusiv prin: subvenții și/sau subsidii.

Articolul 8 alin. (1) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, orice intenție de a acorda un ajutor de stat sau de a modifica un ajutor existent în baza unui proiect de act juridic trebuie să fie notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat, cu excepția ajutorului de minimis și a ajutoarelor de stat prevăzute la art.4.

Consiliul municipal Bălți la emiterea deciziei contestate nu a solicitat autorizația Consiliului Concurenței pentru procedura de acordare subsidiilor în cuantum de 700000 de lei în beneficiul ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi”, în baza deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 16/57 din 27.12.2018.

Mai mult, din conținutul deciziei contestate nu este clar dacă Consiliul Concurenței a fost notificat despre intenția acordării unui ajutor de stat în formă de subsidii către ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi” și dacă acest ajutor a fost autorizat de către Consiliul Concurenței.

La 02 decembrie 2019 Consiliul municipal Bălți a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost inițiat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Curtea de Apel Bălți a emis decizia contestată la 08 octombrie 2019 și a fost recepționată de către Consiliul municipal Bălți la 07 noiembrie 2019, conform avizului de recepție (f.d.130), astfel, cererea de recurs depusă la data de 02 decembrie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Consiliul municipal Bălți, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului consideră că recursul depus de Consiliul municipal Bălți, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Consiliul municipal Bălți se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru